

ADJECTIVES

83

והקול יורד משמי שמים לבין שני הכרובים

And the voice would descend from the highest heavens between the two cherubim (SNm 58.1 [H 56]);

משה חכם חכמים גדול גדולים

Moses, the wisest and the greatest (SNm 134.5 [H 180]).

This form of expression is also used without *semikhut* but employing מן in a variety of constructions that are difficult to categorize, for example

אפילו נכנס אדם חדר לפנים מן החדר

Even when one entered the most secret of chambers (SNm 83.2 [H 80]).

IV Phraseology

6. יותר מִכֵּן 'more than this, surpassing this', פחות מִכֵּן 'less than this, below this'; see examples of usage in the exercises and at Kil 4.4; 7.6; Ket 7.1; Kel 29.2,3,7, etc.

V Vocabulary

בוליטוס (βουλευτής) 'senator, councillor'

ביאה 'entrance, (sexual) penetration, consummation'

דמים 'price'

התקדש 'consecrate oneself, become betrothed', קידושין 'betrothal'

טבח 'butcher'

טלטל 'move, transfer'

כאלו 'as if'

משונה (pu. participle of שנה) 'different, distinct'

פסוק 'verse'

צהב 'defy, insult'

קמעא '(a) little'

קישוי 'difficulty, problem' (e.g. in labour)

שבוי (passive participle of שבה) 'captive'

שוטה 'foolish, stupid, crazed'

שתף 'participate in, associate with', שותף 'associate'

VI Exercises

1. אמר רבי עקיבא, אפלו עניים שבישראל, רואין אותם כאלו הם בני חרין

שירדו מנכסיהם, שהם בני אברהם יצחק ויעקב.

2. רבי אליעזר אומר, אם היה ארקה יתר על רחבה אפלו אמה אחת, אין

מטלטלין בתוכה.

3. אין פורדין את השבויין יותר על כדאי דמיהן, מפני תקון העולם. ואין מבריחין את השבויין, מפני תקון העולם. רבן שמעון בן גמליאל אומר, מפני תקנת השבויין. ואין לוקחים ספרים תפלים ומזויות מן הגוים יותר על כדאי דמיהן, מפני תקון העולם.
4. עד כמה הוא נותן לפועלים? עד שליש. יתר מכאן, קוצר כדרך והולך, אפלו לאחר המועד.
5. הקורא בתורה לא יפחת משלשה פסוקים. לא יקרא למתרגמן יותר מפסוק אחד, ובנביא שלשה.
6. שתי הלחם נאכלות אין פחות משנים, ולא יתר על שלשה.
7. כמה הוא קשוי? ... רבי יוסי ורבי שמעון אומרים, אין קשוי יותר משתי שבתות.
8. בת שלש שנים יום אחד מתקדשת בביאה, ואם בא עליה יבם, קנאה ... פחות מכן כנותן אצבע בעין.
9. טוב שברופאים לגיהנם, והכשר שבטבחים שתפו שלעמלק. רבי נהוראי אומר, מניח אני כל אמניות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה, שאדם אוכל משקרה בעולם הזה, והקרן קיימת לעולם הבא.
10. הגדול שבדינים אומר, איש פלוני, אתה זכאי, איש פלוני, אתה חייב.
11. משה זכה בעצמות יוסף, ואין בישראל גדול ממנו ... מי גדול ממושה שלא נתעסק בו אלא המקום?
12. איזהו דבר? עיר המוציאה חמש מאות רגלי, ויצאו ממנה שלש מתים בשלשה ימים זה אחר זה, הרי זה דבר, פחות מכאן אין זה דבר.
13. וכזה גדול עומד ומקבל וקורא ... וגולל את התורה ומניחה בחיקו, ואומר, יותר מזה שקראתי לפניכם כתיב כאן.
14. זה הדבר אשר צוה ל' לקטו ממנו ... [שמות טז טז]. אמרו, עכשיו יצא נחשון בן עמינדב וביתו ומלקט הרבה, יצא עניי ישראל ומלקט קימעא.
15. והכהן המשיח תחתיו מבניו יעשה אתה [ויקרא ו' טז], מלמד שיהא בן קודם לכל שבעולם.
16. והלא הלכה עמהם באר במדבר והיתה מעלת להם דגים שמנים יותר מצרכם?
17. הלא כבני כושיים אתם לי בני ישראל? [עמוס טז ז]. וכי כושים היו? אלא מה כושי משונה בעורו אף ישראל משונים במצוות יותר מכל אומות העולם.
18. אל תוסף דבר אלי, עלה ראש הפסגה [דברים ג' כז]. מיכן היה רבי אליעזר בן יעקב אומר, יפה תפלה אחת יתר ממאה מעשים טובים, שבכל מעשיו של משה לא נאמר לו, עלה, ובדבר זה נאמר לו, עלה.
19. מנין אתה אומר שאם שמע אדם דבר מפי קטן שבישראל יהא בעיניו כשומע מפי חכם?
20. משלו משל, למה הדבר דומה? לאחד שהיה עומד וצוהב כנגד בוליוטוס בשוק. אמרו לו השומעים, שושה שבעולם, כנגד בוליוטוס אתה עומד וצוהב.